

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: JOSEP M.ª VALLS

Enginyer Agrònom

Director d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya

Propietari - agricultor

COL·LABORADORS

Senyors Professors de la Direcció d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya

Senyors Professors de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona

Director i Professors de la Reial Escola d'Avicultura d'Arenys de Mar

Estacions Enològiques de Catalunya

Enginyers agrònoms i agricultors i nombrosos propietaris agricultors

SUMARI

Un botó de mostra, per *Josep M.ª Valls*.—L'arrufat o garrofina dels presseguers, per *J. M.ª Soler i Coll*.—Folklore de la pagesia, per *Valeri Serra i Boldú*.—La plantació dels arbres, per *A. Matons*.—L'organització aranzelària. I els agricultors que farém?, per *Albert Talavera*.—Resum de revistes, per *P. J. L.*.—Informació vinícola, per *P. J. Llor*.—Informació.—Consultori.

FORA TEXT

Casademunt

J. B. Morató i Font

APOTECARI : Passeig S. Joan, 87 : BARCELONA

C R E S I L O L

Desinfectant poderós, que conté el 50 per 100 d'àcid cresílic : De gran importància per a l'Agricultura, com a desinfectant de corts, corrals, per a la higiene del bestiar, per a les plantes, pugó, insectes, vinyes, etc. A 225 pesetes 100 quilos :- Clase especial per a combatre les larves dels mosquits, a 250 ptes. 100 quilos

Laboratori especial per a tota mena de injectables esterilitzats : Injectables per a veterinària : Sèrums
Vacunes : Preparació de tota mena de productes especials que ens encomanin els senyors veterinaris

TÉLEFONS:

Farmàcia: Passeig S. Joan, 87 - 500 G. : Fàbrica: Lepanto, 111 - 440 S. M.

ESTUDIS D'AGRICULTURA

TECNIC AGRÍCOLA :: ENGINYER AGRÍCOLA
PROFESSOR EN AGRICULTURA

són els

TÍTOLS I ENSENYANCES

que dona la

Escola Superior d'Agricultura

de la

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

CARRER D'URGELL, 187 -- BARCELONA

COMENCEN ELS CURSOS EL 15 D'OCTUBRE

DEMANI'S EL FOLLET D'INFORMACIÓ QUE S'ENVIA GRATIS

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 7** - Fora: **Pessetes 9** - Número solt: **Pessetes 0'50**

Un botó de mostra

Passen coses a Espanya que si un hom no les veia no podria creure-les; i semblen més inversemblants encara en aquests moments en què l'Estat espanyol, aquesta organització burocràtica que tot ho malmet, es revolta irada contra la voluntat de Catalunya que s'aixeca majestuosament reclamant el dret a governar-se a si mateixa com els catalans vulguin que amb tota seguretat seria infinitament millor que avui.

Perquè en aquest país existeixen unes coses que en diuen rodes administratives, que, no sols no fan res del que han de fer, sinó que, ensems, res volen deixar fer als altres.

La Direcció d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya, aspira fer de la nostra pagesia, de tota la nostra agricultura, un conjunt orgànic que en res desdigni de qualsevol altra branca de producció. Lògicament, s'hauria de preocupar de tot ço que es refereix a l'ensenyament agrícola, amb més motiu essent el president de Catalunya l'il·lustre Puig i Cadafalch, el propulsor de tota cultura i el fervent entusiasta de tota llei d'ensenyament.

I com que nosaltres entenem que l'ensenyament no s'ha de fer solament amb paragrafades; com que estem convençuts que res ensenya tant com fer les coses, en tot quant tenim fet havem donat forma pràctica i real als nostres estudis, i si més no fem és per la manca de mitjans i no pas certament per manca de voluntat.

Una de les coses més necessàries per a la nostra agricultura és l'organització de la *industrialització* i *comercialització* de la nostra producció, i consegüències amb aquesta orientació, anem a donar a la nostra pagesia els homes i els mitjans per aconseguir aquesta plenitud de rendiment econòmic.

I veu's aquí com en front nostre s'alça totpoderós l'Estat espanyol; i vergonya fa dir-ho, contra un ensenyament que l'Estat hauria d'haver fet, que nosaltres fem suplint aquesta manca, no se'ns hi oposa altre argument que el tan rebutjat *de que el caso no està previsto en la ley*.

El fet és el següent: a Catalunya existeix poc intens encara l'aprofitament de certs residus agrícoles, i un que en moltes comarques es llença o poc menys, és la brisa, el residu de la fabricació del vi.

L'aprofitament d'aquest residu serà més o menys convenient, segons sigui la seva riquesa i segons sigui el procediment que es tingui usat; vins que fermenten llarg temps amb les brises donen un major rendiment alcohòlic i en matèries tàtriques; vins verges o vins abrisats alteren la composició d'aquest residu. I segons sigui la pressió efectuada; segons es tingui més o menys ben conservat aquell residu, ben diferent serà el resultat que ens doni després a la fàbrica.

I ben convençuts que farem un bé a la nostra terra i sense sospitar mai que fessim quelcom delictiu, muntàrem un petit alambic una petita cina per a fer assaigs de diferents brises, anant per les diferents contrades i cercant arreu les dades necessàries per poder orientar tènicament les nostres fàbriques cooperatives.

Encara no feia tres dies que el nostre aparell actuava, que rebérem un amable avís (i no vull pas censurar el modest empleat que creia complir així son deure) dient-nos que ens abstinguéssim de continuar fent funcionar aquella cina que, tenint una caldera, un serpentí i un refrescador, constituïen evidentment una fàbrica d'alcohols...

No puc negar que varen haver de repetir-me tres vegades ço que ara compto... Una fàbrica d'alcohols, un aparell que ben embalat cab perfectament dins un petit automòbil i la producció del qual costa tan cara, que tot el que s'estalviaria de drets a la Hisenda no pagaria les despeses de combustible...

El mateix empleat ben amablement (i jo em complasc en reconèixer-ho així) va indicar-me que m'adrecés al Director de la Duana de Barcelona que podria, amb plena autoritat, resoldre un cas que personalment no es creia capacitat per fer-ho.

I aquí comença el nostre expedient. Era el 7 d'octubre quan adreçàvem la nostra sol·licitud a aquest funcionari, fent constar que es tractava d'un alambic d'assaigs, que ens conformàvem amb totes aquelles disposicions que sense perjudici de la finalitat dels nostres estudis creguéssim l'Administració espanyola que ens havia d'imposar...

I passaren dies; han passat mesos i diferents Directors generals s'han succeït, i al final s'ha rebut resolta la sol·licitud, resolta en una forma tan *castiza* que no puc resistir la temptació de donar-la a conèixer:

«Aduana Nacional de Barcelona.— La Dirección General de Aduanas en orden A 676/917, de fecha 16 del actual, dice a esta Administración lo siguiente:

Visto el oficio de V. S. fecha 12 de noviembre último, manifestando que el Director de los Servicios técnicos de Agricultura de la Mancomunidad Catalana ha solicitado el funcionamiento de un pequeño alambique de estudio y de investigación para destilar orujos, heces y demás derivados de la vinificación, por las diferentes comar-

cas de Catalunya, y consultando V. S. si es aplicable al mismo la Real Orden de 4 de abril del año actual, referente al funcionamiento de los alambiques que poseen las Granjas-Escuelas prácticas de Agricultura, establecidas por el Estado, por estimar esa Administración que el caso no està previsto en el reglamento vigente de la Renta de Alcohol ; — Vistos el núm. 7 del artículo 12 de la ley de 10 de diciembre de 1918, el reglamento de la misma fecha y la Real Orden de 4 de abril último que se invoca ; — Considerando que en el caso que se consulta se trata de un alambique portátil que ha de destilar en ambulancia, y el uso de tales alambiques está terminantemente prohibido en el núm. 7 del artículo 12 de la ley de alcoholes ; — Considerando que las disposiciones adoptadas respecto a los alambiques que poseen las Granjas-Escuelas prácticas de Agricultura están fundadas en tratarse de establecimientos públicos de enseñanza oficial sostenidos y regidos por el Estado y ser aquellos aparatos fijos y, por lo tanto, fáciles de vigilar, operación difícil de realizar cuando son portátiles ; — I considerando que de aplicarse al caso actual la Real Orden referida se establecería además un precedente peligroso porque podría invocarse en casos sucesivos por otras entidades o Corporaciones más o menos relacionadas con el Estado y llegar a constituir un régimen de desigualdad para los demás fabricantes y un serio peligro para los intereses de la Hacienda pública ; — Esta Dirección General ha resuelto manifestar a V. S. que, por los motivos expuestos, no es posible autorizar el funcionamiento de ese alambique por ser portátil, y que aun siendo fijo debería someterse para su funcionamiento a los preceptos del reglamento de la renta.

Lo que traslado a V. para su conocimiento y efectos.

Dios guarde a V. muchos años. — Barcelona, 26 diciembre 1918.»

I veu's aquí que avui ens trobem sense saber quina riquesa porten les nostres brises, amb l'amenaça d'un procés si ens empenyàvem a estudiar-la, amb la vergonya d'ésser ciutadans d'un país on les lleis no permeten al que vol marxar endavant i aprofitar-se de la cincia i de l'estudi.

Al senyor Director General de les Duanes d'Espanya, amic meu particular Daniel Riú : si quan va arribar aquest expedient a la seva firma, vostè, actuant com a català,, vist que totes les rodes informaven en contra, i estudiada la qüestió, vista la justícia i l'anhel que l'empenyia l'hagués fallat, com s'hauria fallat en tot altre país ; si considerant que una mala interpretació de la llei fa néixer en tot cor i en tota mentalitat un sentiment de protesta i de revolta hagués càstigat als que aplicaven a un cas d'ensenyament un criteri que tandebe s'apliqués igualment a la fabricació industrial, l'Administració, la burocràcia espanyola potser hauria trontollat més el país, el poble, i a nosaltres, ciutadans, no ens passaria el que avui ens passa,

no sentiríem com a tals aquella angoixa, aquella dolor de veure'ns governat per tals procediments, subjectes a tals mentalitats.

I si com a nacionalistes ens afermava encara més les nostres conviccions, el succeït en aquest botò de mostra ens indigna i ens fa pena com a ciutadans espanyols.

JOSEP M.ª VALLS.

L'arrufat o garrofina dels presseguers

Si bé és veritat que de moltes de les malalties que causen greus perjudicis als nostres conreus, no es coneix un remei eficaç i pràctic, també cal reconèixer que moltes vegades és l'ignorància del tractament i el descuit dels agricultors la causa primordial a la qual ha d'atribuir-se els esmentats perjudicis.

Ha d'ésser enutjós per a tot conreador el pensar que la pèrdua total de la seva collita o el seu minvament és degut solament a l'omissió d'un senzill tractament preventiu, quant a malalties criptogàmiques es fa referència, ja sia per desconèixer-lo en absolut, ja per oblidar-lo en el moment oportú.

Veu's aquí per què el divulgar aquests mitjans de la terapèutica vegetal i donar el crit d'alerta als agricultors, són actes eminentment beneficiosos als interessos llurs.

Els que es dediquen al conreu del presseguer hauran observat que en venir la primavera, i principalment en els mesos d'abril i maig, quan la temperatura és molt variable i a dies tebis i humits en succeeixen altres de fredosos, que les fulles de llurs arbres es deformen característicament.

En la cara superior apareixen, ja sols, ja reunits, uns inflaments que més tard esdevenen rosats i fins rogencs, els quals tenen per conseqüència la deformació de les fulles, que s'encartroren i no tarden a caure.

Corresponents a tals abonyegadures, es troba en la part inferior dels dits orgues foliars unes cavitats recobertes de finíssima pelussa blanquinosa.

La consistència de la fulla en els llocs alterats és modifica, s'endureix, perd la flexibilitat i esdevé fràgil i cerosa, plegant-se i cargolant-se en les esmentades abonyegadures.

Es per aquest aspecte exterior de les fulles que tal afecció s'anomena vulgarment, *abollament*, *garrofina* o *arrufat* de les fulles del presseguer.

L'alteració que havem descrit, encara que lleugerament, pot estendre's a les rames joves que hipertrofia, així com també a les flors (Derschau), essent deguda a un bolet (fungus) paràsit de l'ordre dels ascomicets anomenat *Exoascus deformans*.

No ens entretindrem a descriure les característiques d'aquesta criptògama, car amb això que portem escrit n'hi ha més que suficient per a reconèixer-la, i la nostra intenció és solament indicar la manera de prevenir la seva aparició que és el que interessa als fruticultors.

Tots els tractaments o mitjans de lluita que existeixen contra aquesta afecció són preventius com en la majoria dels casos que es tracta de criptògames.

Malgrat això, cal destruir, mitjançant el foc, durant la primavera, els productes de l'esporgadura de les parts malaltes, juntament amb les fulles caigudes a terra, evitant així la propagació de la criptògama.

Per idèntica raó és molt recomanable immediatament després de la poda ordinària, rentar els troncs amb solucions antisèptiques, com per exemple les de sulfat de ferro al 10 per 100 que ultra destruir les espores (llavors del bolet), donen vigorositat a l'arbre i prevenen la clorosi.

Però el tractament més important per la seva eficàcia, ultra els esmentats, és el preventiu a base de solucions cúpriques, el qual ha de practicar-se abans que els borrons s'inflin per disposar-se a florir.

Això ha de complir-se estrictament, car del contrari s'exposaria l'arbre a greus cremades en els seus orgues florals: foliars, malgrat s'operi, com en realitat ha d'operar-se, amb sucus cúprics, completament neutres.

Aquests sucus anticriptogàmics s'han de preparar amb 2 quilos de sulfat de coure per cent litres d'aigua, neutralitzant amb calç apagada la solució fins a neutralització, cosa que pot averiguar-se mitjançant el paper de tornassol o de fenolftaleïna. En una paraula, s'ha de procedir de la mateixa faïso que quan es sulfaten les vinyes amb el *caldo bordeles neutre*, tenint la precaució de mullar bé tot l'arbre, és a dir la soca, branques i branquillons.

Aconsellem fer dos tractaments, amb una setmana de l'un a l'altre, tenint en compte que si per haver retardat la seva verificació, ha de polvoritzar-se l'arbre quan ja han sortit algunes petites fulles, o si els borrons ja estan quelcom inflats, la dosi a utilitzar és de l'1 i fins del 0'5 per 100 de sulfat de coure, neutralitzant perfectament, essent prudencial arribar a l'alcalinitat, car els orgues tendres del presseguer són extremadament senzibles a les sals cúpriques.

Aquest és el tractament preventiu de la garrofina, abonyegament o arrufat de la fulla dels presseguers, el qual, com es pot veure, és més complicat d'explicar que de comprendre'l i fer-lo; i pensar que per oblidar-lo o desconèixer-lo, són tantes les pèrdues que s'experimenten!

Quant a la part econòmica, copièm les següents paraules d'En

Vicens Nubiola, que diu: «...mirant la part econòmica, si el pagès usa una màquina d'aire comprimit, un home sol podrà fer la feina, i no com abans que se'n necessitaven dos, l'un amb la màquina a l'esquena i l'altre per aguantar la verga de l'aparell, la qual ha d'ésser llarga per a arribar a arbres de 3 a 4 metres, mentre que amb la màquina d'aire comprimit té les dues mans lliures i no necessita ajudant.

Un home pot polvoritzar mitja hectàrea pròximament per dia, gastant uns 150 a 200 litres de suc, variant, es clar, aquestes dades del senzill al doble, segons l'edat, i, per tant, la mida de l'arbre.»

No oblideu, doncs, fructicultors ço que portem escrit, car sols així evitau que els vostres presseguers quedin nus de fulles i mancats d'òrgues respiratoris, impeding que per tal raó caiguin els fruits ja desenrotllats o s'aturin en llur creixença els petits encara; coses aquestes que perjudiquen greument la collita i, per tant, la butxaca.

JOSEP M.ª SOLER COLL,
de l'Escola Superior d'Agricultura.

15 de gener de 1919.

Folklore de la Pagesia

(Continuació)

ADOBS

Com que el fi que es persegueix amb el conreu de la terra és restituir-li el que n'han tret les passades collites, posant-la en condicions de fertilitat i producció, això s'aconsegueix retornant-li les matèries gastades.

A l'entendre del nostre pagès, el fem és l'adop complet per excel·lència, perquè ho dona de present sense promeses: —«Fem»— diu, i no —«Farem».— Ho confirma aixís mateix el folklore:

209.—El bon femer
és parent del bon graner;

equivalent a aquest altre:

210.—Si vols bon graner,
tinguis bon femer.

No obstant, hi ha labors que ajuden admirablement a la productivitat de la terra:

211.—Una bona fangada
val mitja femada.

212.—Fangada abans de Nadal,
per mitja femada val.

I hi ha qui diu que:

213.—Una bona nevada abans de Nadal,
per mitja femada val.

SEMBRA

214.—Qui sembra cull.

En aquesta dita hi ha concentrat tot un tractat de ciència popular i erudita. I, essent necessari,

215.—No deixis de sembrar
per por als aucells;

com si diguéssim:

216.—Qui no s'arrisca
no pisca;

essent incontestable que

217.—No hi ha collita més esguerrada
que el no sembrar.

Ara bé: quan sembrarem? Tot són parers, i segons el fruit de què es tracti; però, deixant el que no siguin cereals per al seu lloc oportú, em fixaré solament en la sembra d'aquests (la sembra per antonomàsia), valent-me de la formalitat i contundència amb què parlen aquets adagis aconsellant sembrar d'hora.

218.—És com lo blat tardà:
sempre li falta una aigua;

De general aplicació, no sols en la sembra, sinó en reptar a tot aquell que no fa les coses al seu temps.

219.—Blat tardà,
ni palla ni gra.

Per què? Bé ens ho dirà prou aquesta expressió proverbial:

220.—Si se sembra aviat,
lo blat té dugues primaveres;

i això en atenció que, segons la veu del poble,

221.—La tardor és la primavera de l'hivern.

En canvi, un altre adagi ens diu que

222.—Qui a son temps vol arplegar,
a son temps ha de sembrar;

no precisant. I per això hi ha partidaris de moltes dates, i per això també s'ha dit:

223.—Del sembrar i del casar,
consell no en vulguis donar.

Vejam, però, la seguida popular en ses distintes preferències:

224.—Per Sant Mateu
sembra del teu,
i si no en tens
vés a Manlleu;

la festa del qual sant s'escau el 21 de setembre. Altres s'estimen més fer-ho el 15 d'octubre:

225.—Per Santa Teresa,
blat a tota tesa.

Però hi ha partidaris de fer-ho a mig octubre, segons ens diuen aquests adagis:

226.—Quan la grua va a gruar,
pagès, posa't a sembrar.

227.—Quan ve la grua de ponent,
lo pagès sembra el forment.

N'hi ha que escullen el dia 18:

228.—Per Sant Lluc,
sembra pagès, moll o eixut.

Altres el dia 28, festa d'un altre Sant Evangelista:

229.—Per Sant Simó,
sembra, baró.

Però alguns opinen que el blat es pot sembrar quinze dies abans i quinze més tard de Tots-Sants.

I diu un altre adagi:

230.—Pel Novembre,
qui no ha sembrat
que no sembre;

i és creència que

231.—Qui sembra blat per Sant
Serafi—(14 de novembre)—
li naix cap per avall.

Però no serà tant quan també algú diu:

232.—Per Sant Andreu,
plega l'arreu de llaurar
i posa't a emprimar.

Si no és amb referència a l'ordi, no hi ha raó de dir que

233.—Qui sembra al febrè,
collita té.

En altre ordre d'idees i de coses, volent significar que cadascú ha d'acontentar-se amb el seu, es diu:

234.—Llavor robada,
dolenta anyada.

235.—Qui sembra en camí ral,
perd la llevò i perd lo jornal.

236.—Qui en terra d'altre sembra,
la llavor perd.

I el gra a sembrar?... Ah! Una rutina avorrible i la més gran de les comoditats és desentenien de tot avenç de la ciència agrícola:

237.—Blat hi feien nostres avis:
fem-hi blat i serem savis.

Sigui com sigui, en tots els casos,

238.—Sembra clar
i colliràs espès.

(Seguirà)

VALERÍ SERRA I BOLDÚ

La plantació dels arbres

No creiem inoportú dedicar un article a parlar de la manera de plantar un arbre, ja que entre els nostres agricultors (fins entre aquells de bona mena, es segueixen pràctiques eminentment irracionals, les quals són molts cops la causa principal del fracàs de les plantacions. Una plantació mal feta impideix el desenrotllament vigorós de l'arbre i el predispesa a una prematura degeneració o al revelliment anticipat. En canvi, si és ben feta assegura la presa de l'arbre i posa en condicions d'adquirir una força i una vitalitat suficient per a lluitar contra les adversitats, resistir els atacs dels paràsits i produir abundantment durant llarg nombre d'anys.

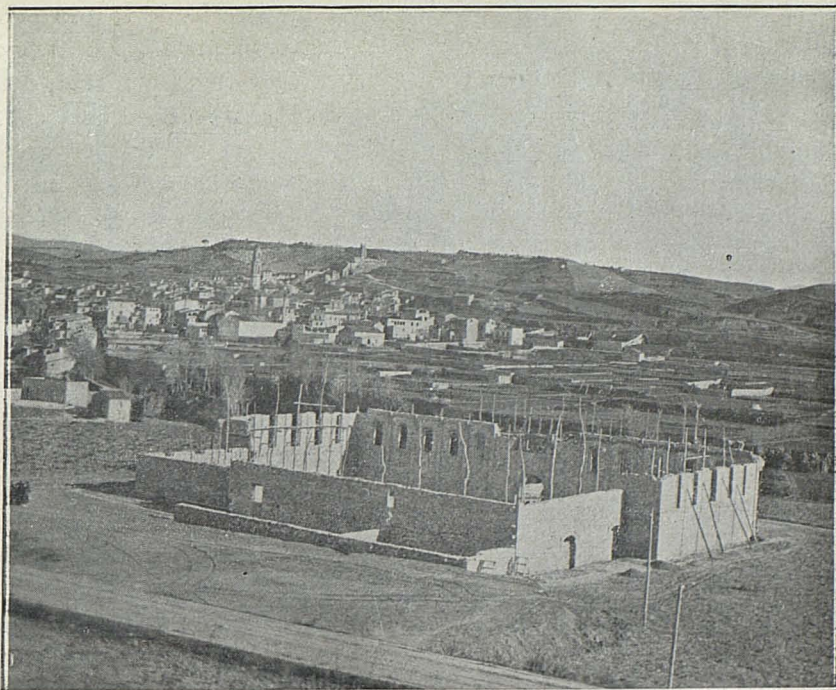
La plantació comprèn una sèrie de treballs, tots molt importants, que estudiarem amb cert deteniment perquè quedin ben clars. Penso que ja aquest any mateix molts pagesos podran traure profit d'algunes de les recomanacions que fem en el nostre article, puix que en moltes comarques encara és temps de plantar.

Successió dels arbres. — En general, no s'ha de plantar mai un arbre en el mateix lloc on va viure un altre, sobretot si aquest era de la mateixa espècie. L'únic sistema perquè això pugui fer-se sense perill és canviar, o almenys modificar, i purificar la terra, ja sia portant terra nova, fent un formiguer, afegint calç o deixant passar un quant temps abans de fer la nova plantació. Aquestes consideracions s'han de tenir encara més presents quan la planta anterior va morir de vellesa o pitjor per malaltia o per esgotament. El sòl ha quedat empobrit, conté gèrmens de malures i està ple d'arrels que fàcilment es podreixen i comuniquen el mal a les arrels del nou arbre, que són joves i estan atrocinades pel transplantament que han sofert i per les ferides rebudes. S'ha de recordar principalment que l'ametller, la vinya, la figuera, l'avellaner, etc., tenen arrels predisposades a contreure la *podridura*, malaltia produïda per un bolet, i que es transmet subterràniament amb extraordinària facilitat. Allí on va morir un ametller o una figuera no s'ha de tornar de seguida a plantar un altre ametller o una altra figuera o vinya, etc., perquè l'arbre viurà solament sis o set anys (com a màxim), i després també morirà. El presseguer presenta els mateixos inconvenients.

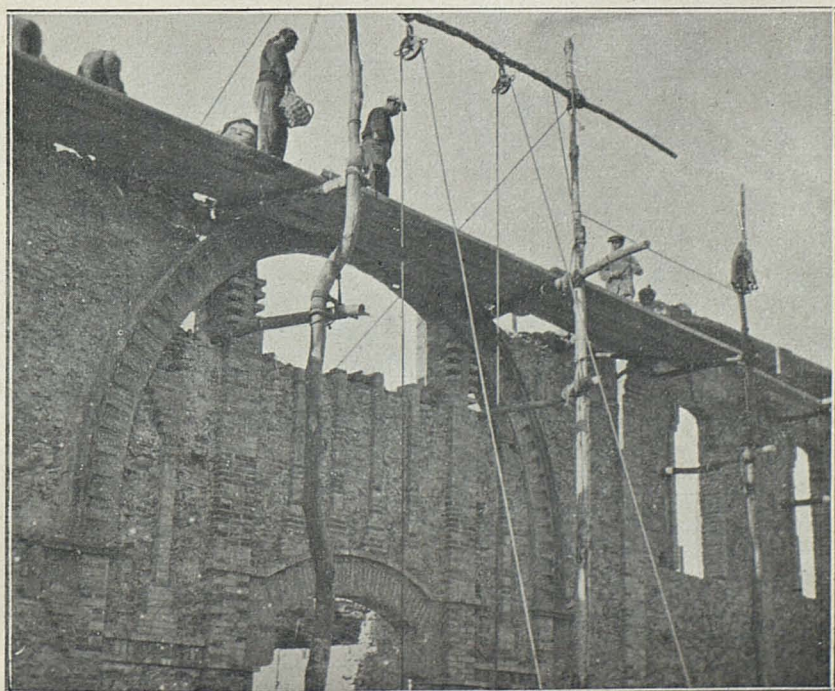
En moltes comarques catalanes, quan s'ha de refer una plantació en decadència, s'usa un procediment senzill i pràctic que presenta molts avantatges. Quan es veu que els arbres estan revellits i llur producció va minvant progressivament, es fa una nova plantació entre les dues antigues rengleres. D'aquesta manera es guanyen uns quants anys i s'evita el plantar en els mateixos llocs on hi ha els arbres que es van morint.

Preparació de la terra. — Una bona preparació de la terra és indispensable per a assegurar l'èxit d'una plantació. La terra remoguda permet la circulació de l'aire i afavoreix, per tant, les oxidacions, de les quals depèn la fertilitat. Pot afirmar-se que, com més intensos són els fenòmens d'oxidació en una terra, més gran és la seva fertilitat. Demés, es facilita el desenrotllament radicular, s'augmenta la potencialitat de conservar l'aigua emmagatzemada en les capes més pregones, s'augmenta la destrucció de les toxines deixades pels precedents conreus, etc. No és, doncs, aventurat, dir que l'èxit més o menys gran de la plantació, depèn en part de la preparació de la terra.

Aquesta feina de preparar la terra s'ha de fer molt aviat : com més aviat millor. Si es pot fer un any abans de la plantació, no s'ha d'esperar, perquè així hi ha temps que per acció dels agents atmosfèrics el sòl es meteoritzi completament i fins a una gran profunditat. Bona pràctica, digna de lloança és el treballar la terra a l'estiu, remoure-la bé i desfer-la tant com es pugui. Però no sempre existeix aquesta possibilitat : llavors, dins dels límits consentits per les necessitats, la preparació de la terra s'ha d'anticipar tot el que es pugui. Com a mínimum, i en cas, diríem, excepcional, nosaltres recomanem que es faci almenys quinze o vint dies abans de la plantació. Els arbres no es moren si es planten una setmana després d'oberts els clots, com tampoc es mor una persona que tingui l'innocent vici de fumar ; però així com l'home fumador es perjudica jornalment i es va intoxicant lentament, l'arbre plantat en terra mal preparada, creix en males condicions perquè porta un vici d'origen i, per tant, es predispone a contraure malalties. El seu desenrotllament és més reduït i la seva vigor, migrada. La profunditat a què s'ha de remoure la terra, és variable. Teòricament, si hi hagués manera d'arribar a deu metres de fondària (per dir una xifra), s'hi hauria d'arribar. Les arrels, així, no haurien de lluitar per a estendre's ; llur penetració i difusió seria molt fàcil i, per consegüent, cada arbre disposaria, pel seu consum, dels elements continguts en un voluminosíssim pa de terra abraçat pel seu sistema radicular. Però això no és pas possible. Per altra part, en determinades condicions, no és convenient passar d'una certa fondària, la qual, demés, depèn de la natura de l'arbre que s'ha de plantar. La perera, per exemple, que té arrels napiformes (és a dir, que es dirigeixen cap a la terra) exigeix una treballada més pregona que la pomera i prunera, les arrels de les quals s'escampen per les capes més superficials. La classe de terra també influeix en la profunditat a què s'ha de fer el treball. Si és molt forta, el desfons no ha d'ésser gaire pregon : en cas contrari, les arrels no trobant al principi oposició ni resistència, es desenrotllen verticalment, i en atapeir-se la terra per acció de les pluges i del seu propi pes, les comprimeix i les ofega. Després ve la podridura, que es comunica a les arrels sanes

Estat de les obres

La fassana en construcció

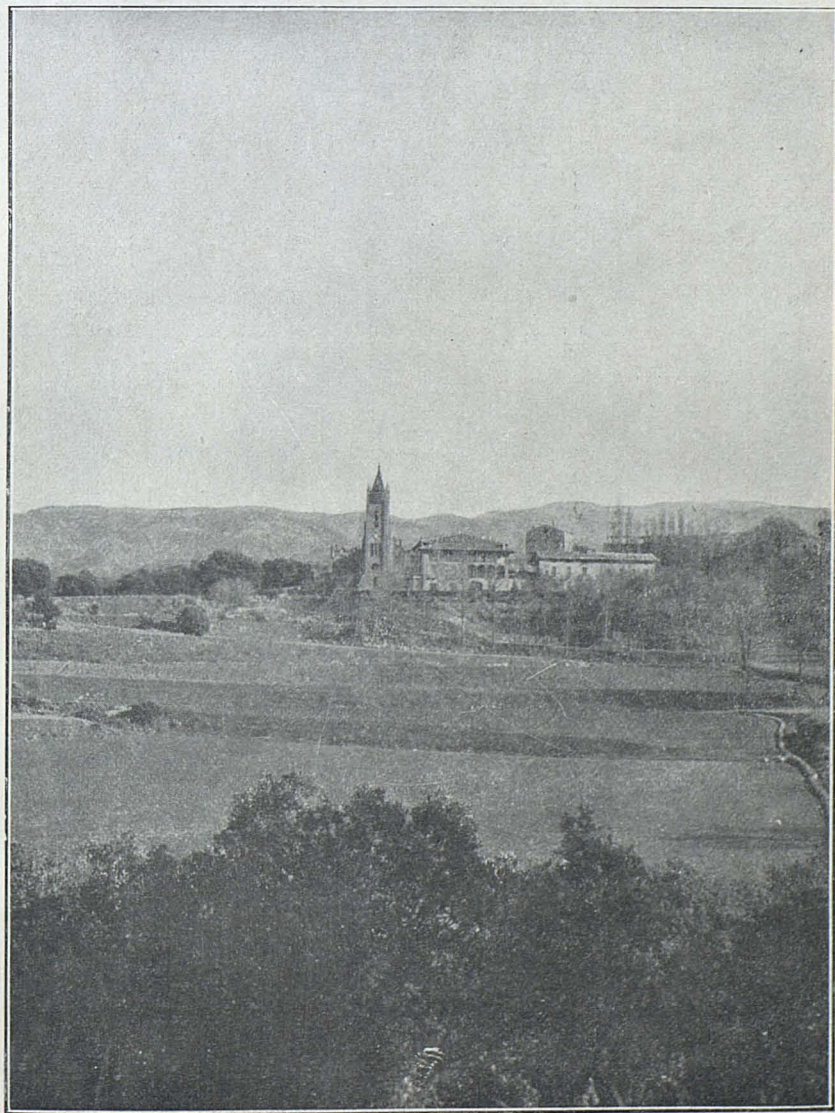
Visitant les obres

L'arquitecte Sr. Martinell explicant el projecte amb els plànols a la mà

Casademunt Era l'albada quan, tot respirant el fresc i pur ventjol que del Montseny davallava aromatitzat amb els effluvis dels reïnosos pins, fèiem via vers la masia pairal de Casademunt.

Al fons la plana ausetana anava desvetllant-se, eixint somrient de sota el vaporós llençol de boirines rosades que el bes matinal del sol esfumava per a deixar lliure l'espai al fum blanquinós de les masies.

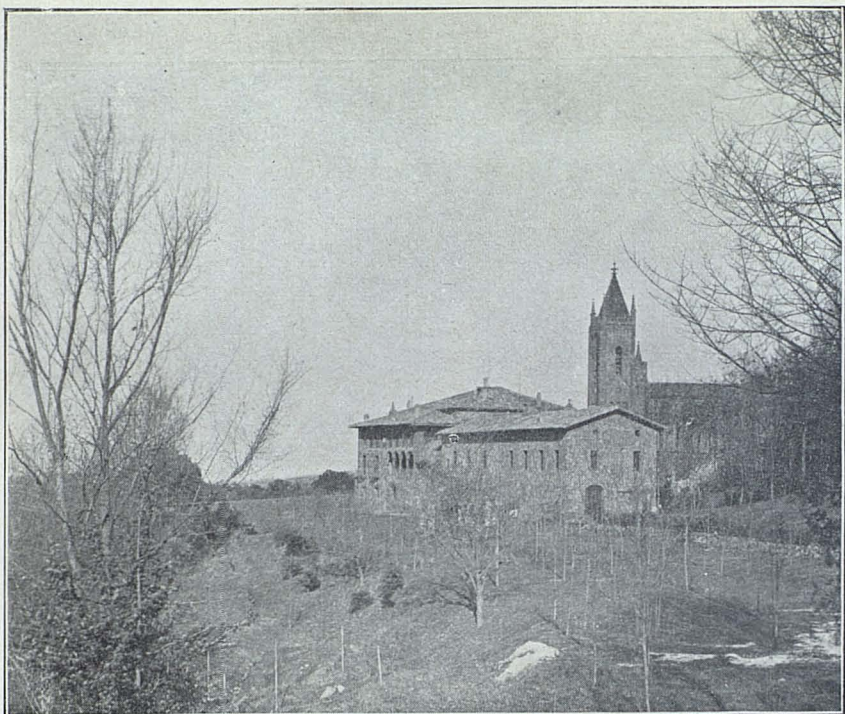
Vista general

La casa senyorial

Casademunt amb la capella

Una altra vista de conjunt

La capella

El Pireneu, amb sa blanca mortalla teixida per l'hivern, vetllava damunt la plana. Era un encisador conjunt.

En arribar al cim d'una carena, apareix llunyanament Casademunt, destacant-se el campanar rogenic de la seva església damunt els vessants verdosos de Matalgalls, que ses nombroses torrenteres, clapades de faigs i castanyers, fan semblar als plects del mantell d'un gegant adormit d'envellida testa.

Travessat un bosc de roures i un altre d'alzines, vermelloses i seques les fulles dels primers, lluent a contra-sol les segones, arribem a l'encatifada explanada, antic turó que, malgrat protegir la casa dels vents gelats del nord, va ésser suprimit per a poder fruir a plaer de l'esplèndit esguard damunt el Pireneu i la plana.

.

No n'hi ha prou que la casa del propietari rural presenti el màxim de comoditats internes: és necessari, també, que en sortir d'aquella, la seva mirada trobi bells horitzons i millors voltants.

Veu's aquí per què, allà on això no és possible, s'envolta la masia de jardins que, malgrat la perfecció llur, no deixen d'ésser artificials i fills de la mà de l'home, i per tant, no són mai comparables amb la natura.

Es per aquesta raó que la tria de l'emplaçament de l'estatge del propietari, de la situació de la masia, és un dels factors principals per a l'assoliment del benestar en el camp.

I això és precisament el que caracteritza Casademunt: una situació immillorable.

A Casademunt valia la pena de fer-hi una casa solament per a contemplar el que s'albira d'allí estant.

Del conjunt heterogeni de construccions que en la propietat de la família Pons és troba, les unes agrícoles (quadres, vaqueries, etc.), senyoriales les altres, sols femer esment de dues: la casa de l'amo i la capella.

La casa és del tipus de masia catalana, rectangular i de teulada a quatre aigües, amb petites torres en els angles, i a la qual s'ha afegit un còs vers ponent, amb porxos en el primer i segon pis, ocupant el porxo d'aquest tota l'amplada de la façana, al contrari del del primer, que és continua, amb una coberta de brucs, a manera d'umbracle que, amb un brollador i gran munió de falgueres i altres plantes, serveix ensems d'estada fresca per a l'estiu i de pas i comunicació amb altre cos d'edifici.

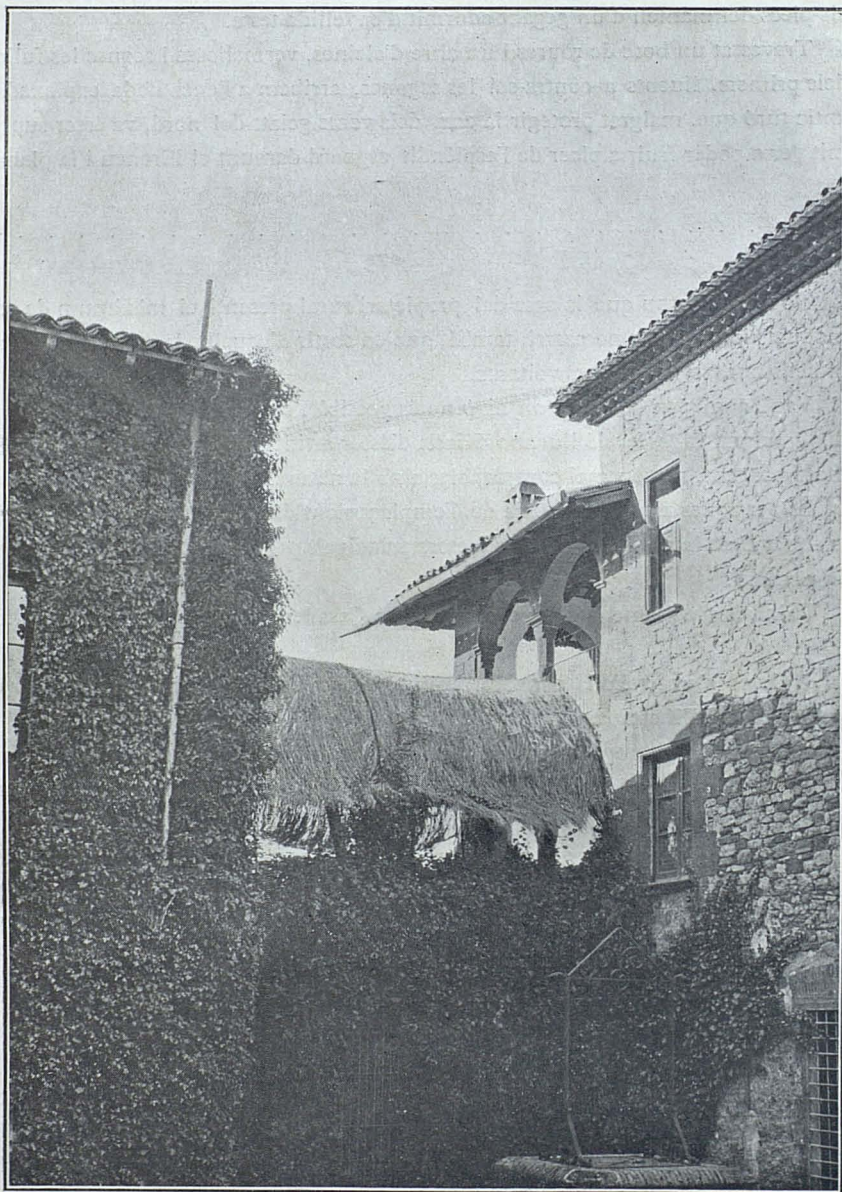
L'aspecte exterior de la masia és sobri i seriós, essent construïts els angles, torretes i els marcs de les obertures amb la rogenca pedra de la localitat, la qual pedra, degudament treballada, presenta unes aigües que la fan comparable a la fusta de noguera. Les altres façanes estan sense revestir.

Interiorment són de remarcar, ultra els mobles i quadros d'inestimable vàlua artística per llur antiguitat, la innombrable varietat de rajoles dels recolzadors, que per llur abundor, i per les mateixes raons que el mobiliari, són de considerable vàlua.

Quant a confort, no deixa res que desitjar. En totes les habitacions es troben agermanats els principis d'una perfecta comoditat amb els del

bon gust, no mancant-hi la llar de foc, necessària en aquelles altituds. Tampoc manquen els moderns mitjans d'esbarjo per a la jovenalla de la casa: frontó, tennis, billar... etc..., etc...

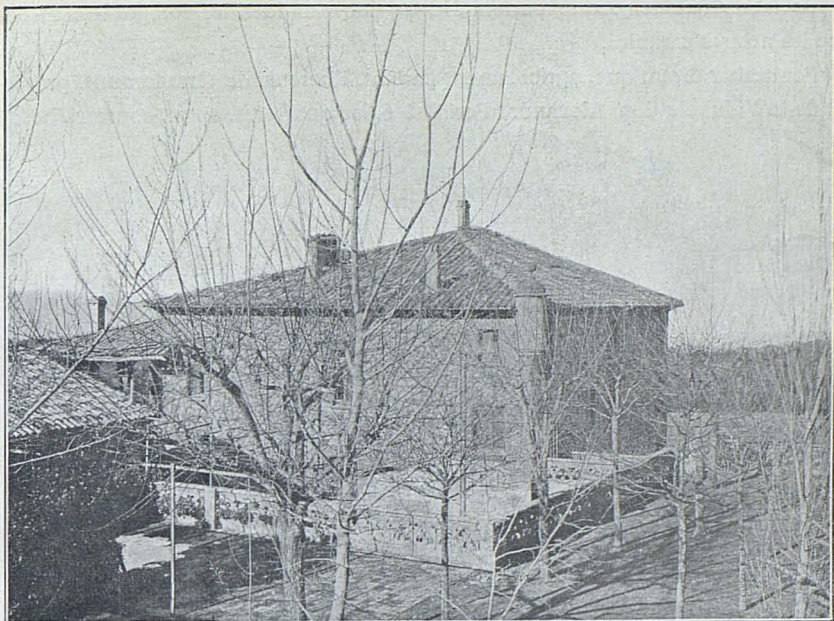
La capella és una de les construccions més interessants, la que de lluny carac-

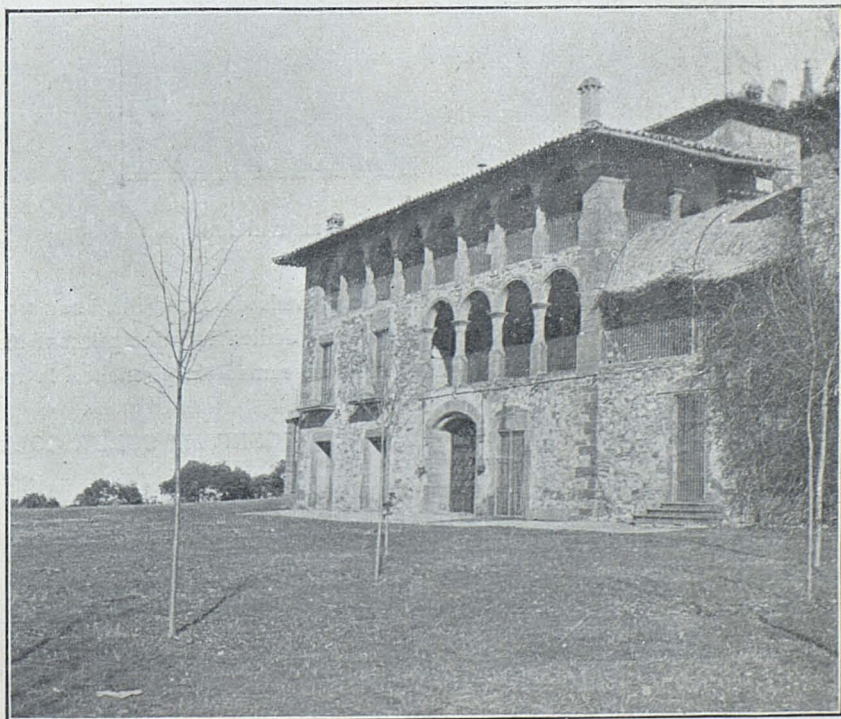
Pati amb eures

teritza la masia, no sols per l'altura del seu cloquer, sinó també i molt principalment per la seva color roja.

Es d'estil gòtic i construïda amb maons i pedra del país.

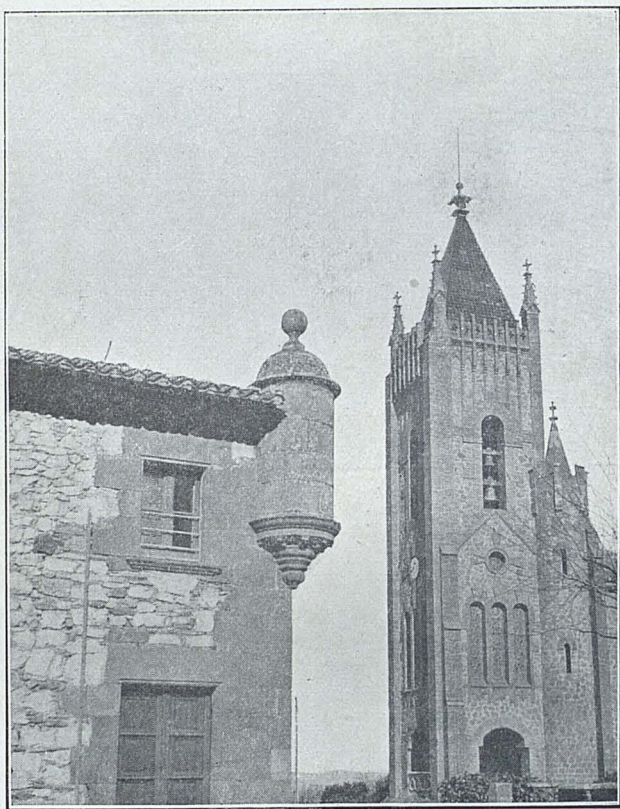
Aspecte de la casa des de migdia

Façana de ponent amb els porxos i entrada principal

De la realitat de ço que portem dit, en donaran idea les fotografies, millor que les nostres paraules.

Per acabar direm que, agrícolament parlant, l'heretat de Casademunt, propietat de la Vídua de don Alexandre Pons, té 6,600 quarteres, entre conreus, bosc i

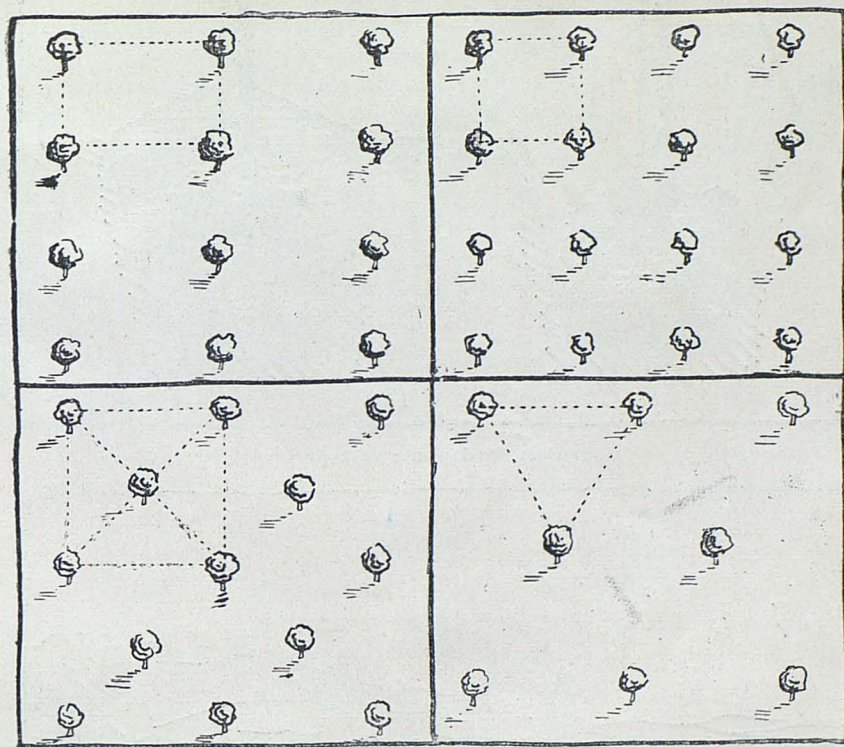

Angle de la casa amb el campanar al fons

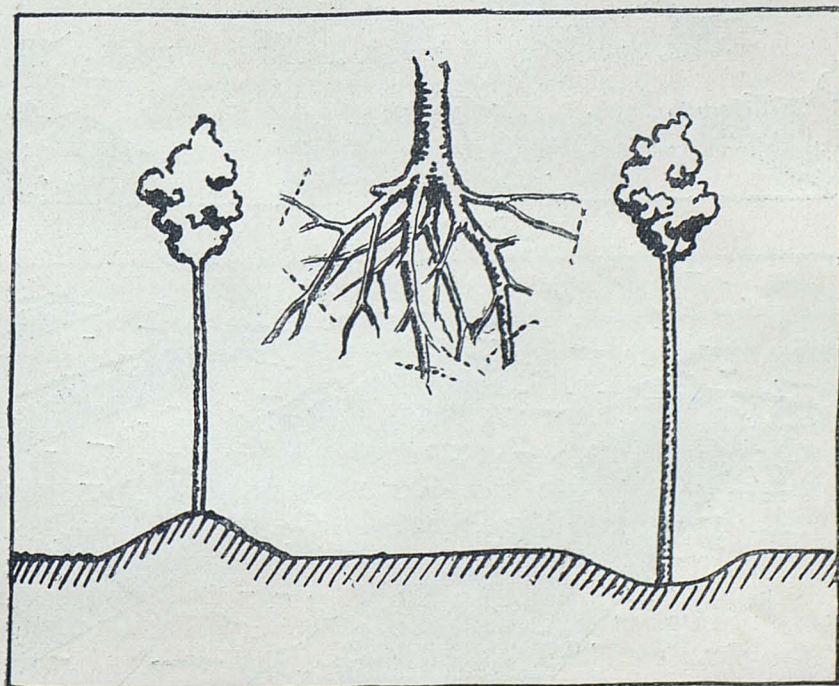
pasturatges: comprèn gran part dels vessants occidentals de Matagalls, i se'n troben masoveries fins a més de 1,000 metres d'alçada, dedicades principalment als cultius dels cereals i patates i al sistema extensiu de ramaderia pirenenca, la ramaderia dels pasturatges.

JOSEP M.ª SOLER COLL

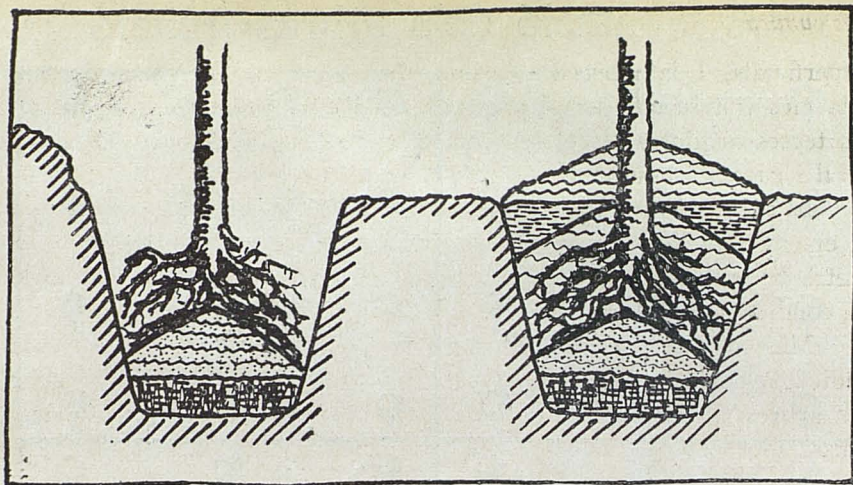
La plantació dels arbres fruiters

Diferents sistemes de plantació

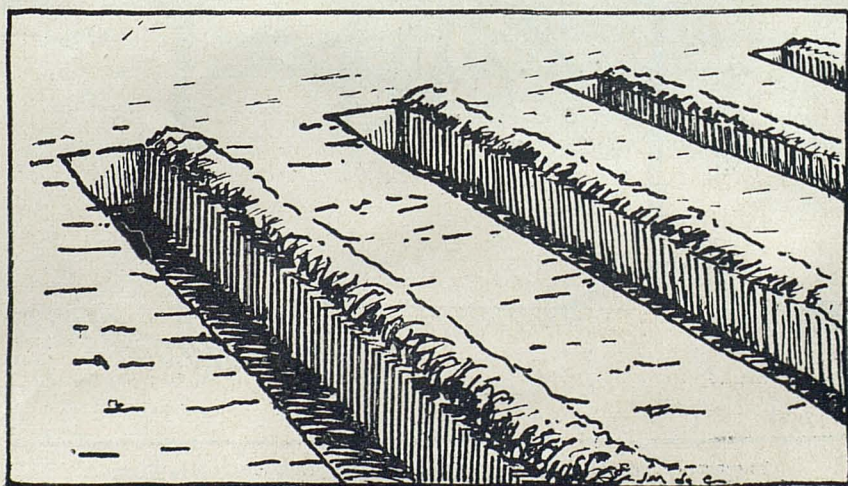
El grabat del mig representa on s'han de tallar les arrels abans de la plantació.
 El de la esquerra, la disposició de la terra al peu de l'arbre en terres frescals;
 el de la dreta la disposició en terres molt seques

Com s'ha de plantar un arbre

Desfons per clots

Desfons per rases

superficials, i la mort de l'arbre. Una altra raó també poderosa, i la més convincent per al pagès, per a no fer pregon el desfons en les terres argiloses, és el seu cost elevadíssim. El desfons pot ésser *total* i *parcial*; aquest pot ésser per *clots* i per *rases*.

El primer és indubtablement el més perfecte perquè agafa, remou i remena tota la terra del camp, fins a més de 60 centímetres o un metre de profunditat; però resulta tan car que només és recomanable en condicions especialíssimes.

Més corrent és el desfons per rases. Consisteix, com el seu nom indica, a obrir rases en la direcció i emplaçament que han d'ocupar els arbres. L'amplada d'aquestes rases és variable: com més desenrotllades són les arrels de l'arbre, més amples han d'ésser. En general solen fer-se de 60 centímetres a 1'50 metres.

Generalment es practica el desfons per clots, el qual consisteix a obrir clots més o menys grans en els llocs que han d'ocupar els arbres. Les seves dimensions són també variables. El pagès intel·ligent i treballador els fa ben amples, el pagès dropo els fa petits, petits. Nosaltres voldríem que allí on la natura de la terra no s'hi oposés, els clots es fessin d'un metre cúbic. D'aquesta manera l'arbre té un espai de terra suficientment gran per a estendre les arrels durant els primers anys de la seva vida, quan encara és dèbil, i no se l'obliga a emprendre una lluita per obrir-se camí, quan totes les seves energies haurien de concentrar-se a formar fusta i preparar-se a una bona fructificació.

En preparar la terra no cal oblidar d'assegurar la sortida de l'excés d'aigües subterrànies allí on existeixin. Això s'obté fàcilment amb el drenatge.—Un sistema econòmic i senzill de drenatge és el que es sol usar en moltes comarques. En el fons de les rases (fetes, en aquest cas, paral·leles a la inclinació del terreny), es posa una capa de pedres o de ramatge; pels infinits espais que queden, l'aigua circula i surt fora del camp.

Disposició dels arbres. — En una plantació ben feta, els arbres s'han de distribuir regularment. El plantar-los de qualsevol manera és una error que surt cara. Sortosament avui són extraordinàriament rars els pagesos que no distribueixen bé llurs arbres.

Quan els arbres s'han d'associar amb cultius herbacis, es posen en fileres suficientment separades perquè els dos cultius puguin vegetar amb comoditat, sense fer-se mal. De vegades les rengleres estan de dues en dues, és a dir, dues de juntes o molt aproximades i separades de les altres dobles rengleres consecutives per distàncies força grans.

En els fruiterars purs (on es cultiven arbres solament), els arbres es poden posar de diverses maneres: poden ocupar les quatre puntes d'un quadrat o d'un rectangle (marc real) o les tres puntes d'un triangle equilàter (*al tresbolillo*, que diuen els castellans). La dis-

posició al *tresbolillo* és sense dubte la millor perquè permet una distribució millor de la llum i l'aire, i al mateix temps permet l'aprofitament més perfecte del terreny.

No creiem necessari fer la descripció detallada d'aquestes dues maneres de plantar; pensem que tots els pagesos les coneixen prou bé. Aquells que no les coneixin, les trobaran descrites en un llibre qualsevol d'agricultura.

Però volem fer notar que existeix, demés, una forma intermèdia que s'anomena *fals tresbolillo*, en la qual els arbres resulten també posats en els extrems d'un triangle, però aquest té solament dos costats iguals. Nosaltres recomanem que les plantacions es facin sempre al *tresbolillo* veritable, perquè, com hem dit, s'utilitzen més bé la llum, l'aire, i el terreny, i com es comprèn, aquests són avantatges de gran importància.

(Seguirà.)

A. MATONS

Cap del Servei d'arbres fruiters

L'organització aranzelària

I ELS AGRICULTORS, QUE FAREM?

Una disposició ministerial recentment publicada, dona una organització que no tenia a la Junta d'Aranzels i Valoracions. I en aquesta reconstitució, en aquesta nova forma del vell organisme, es concedeix entrada, no direm que sigui franca i expedita, als representants de la pagesia.

Tal és la vulgarització que adquireixen les paraules que rodolen amb massa freqüència per les planes de la premsa diària, que a ben segur, més d'un en llegir-les ara, girarà full entenent que per a ell no diuen, i que sols obceixen a una necessitat encarcarada de la vida burocràtica.

No, amics; avui, als agricultors, la Junta d'Aranzels ens interessa profundament, tant, que förem un estament suïcida si no ens en preocupessim amb tot interès, com de cosa preferent a les altres. I perquè vosaltres mateixos vegeu l'enorme transcendència que comporta pel nostre viure col·lectiu l'usar del dret que se li reconeix, fixeu-vos primer amb les atribucions de la renovada Junta d'Aranzels, i després en sa composició orgànica.

La Junta esmentada informa el Govern sobre els Tractats de Comerç i Navegació que es negociegin amb els Estats estrangers, així com sobre el compliment o modificació del vigents; igualment l'informa sobre tot projecte de reforma, sigui parcial o general, de les notes i repertori i de les disposicions de l'Aranzel de Duanes; pot proposar al ministeri d'Hisenda qualsevol projecte que estimi beneficiós per a l'Agricultura, i té, finalment, dret de demanar, sense restriccions, dades i antecedents, especialment sobre l'intercanvi agrícola, el mateix als centres oficials que als Consolats d'Espanya a l'Estranger.

Es prou aquesta simple enumeració de funcions de la Junta reconstituïda perquè quedi, no esposada, sinó esculpida amb tot relleu, l'alta transcendència de l'actual moment pel nostre esdevenidor, i si voleu que la convicció més ferma arrelhi en les vostres consciències, recordeu el paper tristíssim de desvalguda que pertoca a l'Agricultura en l'elaboració dels convenis comercials, la qual, manca-

da fins avui d'autèntics representants, ha estat la víctima propícia i indefensa en el tira i afluixa de les deliberacions dictaminadores. I si és evident que la pagesia organitzada tendeix a pendre un caràcter mercantil ¿no és per a ella una deu remarcable d'utilitats el poder adquirir les notícies que li calguin de les oficines i dels consolats? Demés ¿no és just que la pagesia porti la veu dels seus interessos en fer el tarifatge de Duanes?

Examinem la composició d'aquesta Junta d'Aranzels: La formen cinquanta persones: un president, un segon president, un secretari i 12 vocals, que són de la lliure elecció del Goven; altres 17 vocals, nadius, pertanyents a determinades agrupacions agrícoles, comercials i industrials. Els 10 vocals que resten son elegits pels estaments: set d'ells ho són per les Cambres, Sindicats i Federacions agrícoles; dos ho són per les associacions pecuàries, i els altres nou, per les corporacions de la Indústria i el Comerç.

De vocals de caràcter agrícola, el Real Decret de constitució d'aquesta Junta, designa l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, la Lliga Agrària i l'Associació d'Agricultors. I hom no pot menys de preguntar-se ¿per què ha estat exclosa la Federació Agrícola Catalana-Balear, entitat nombrosa i popular, i en canvi, és designada una corporació ben respectable per altra part, però valetudinària i d'actuació plutocràtica com l'Institut? ¿Per què no s'ha donat entrada al sector vitícola, sens dubte, el que reporta més moviment d'intercanvi dintre la producció agrícola, excloent injustament una entitat tan capacitada per aquests afers com és la Unió de Vinyaters?

Ens infon certa temença el moment actual, puix que no voldríem que el poble agricultor, encara, malgrat els esforços dels que avui ja son legió, atut per l'incultura, corcat per la indiferència i disgregat per l'individualisme continués dormint, mentre que altres estaments més intel·ligents i actius, i millor organitzats, s'afanyen, no sols a usar de sa representació, sinó en procurar que en el sí de la Junta la seva privativa sigui preponderant.

Confiem, amb tot, en què la pagesia sentirà un anhel de vida, un instint de legítim egoisme, i que captinguda que és aquesta l'hora de defensar els seus interessos col·lectius i de vigoritzar-se, evitarà que l'elecció dels seus representants sigui una ficció, i es posarà, per conducte de les seves més prepotents entitats, ajudades per tots, en condicions que la seva autèntica voluntat prevalgui. No passarà aquesta vegada que nomenin els nostres delegats legítims, associacions fantasmes nodridores de còndors caciquistes.

¡Quina falta sentim, en els presents moments, de Federacions agrícoles comarcals unides per una potent Confederació, que fóra la representació única, superior i indiscutible del nostre voler! Mancant-nos avui aquesta vertebració del nostre estament, havem de vetllar tots i posar-nos a l'aguait, que és, aquesta qüestió, on radica el nervi de la nostra vida, que es aquella on rau la clau de la nostra misèria o de la nostra prosperitat.

ALBERT TALAVERA

Resum de Revistes

ACEITES.—J. F. Gascón. «La Liga Agraria». Diciembre 1918

Ben de veres entristeix l'estudi que l'articulista ha ordenat per a posar-nos en front de l'angoixosa situació que els nostres olis tenen en els antics mercats d'exportació.

El Nord-Amèrica, l'Argentina i Cuba els abandonen cercant-los substitutius oleaginosos. Cuba, principalment, que fou mercat de gran stock, pren avui dels

Estats Units un volum de grasses que porta uns augments descompassats del 600 i 700 per 100.

Anglaterra, des del novembre passat, té els nostres olis amb interdicte i prohibició, i accepta aventatjosament les oleaginoses de les seves colònies de la Índia, Asia i Africa. L'Uruguay ve condimentant amb grasses i mantegues; l'Argentina s'assorteix dels refinats del maní i de les abundoses mantegues, baratíssimes per la seva gran riquesa pecuària.

França, amb Algèria, ve cridada al seu propi abastament, i fins Itàlia, gran compradora i reexportadora nostra, limita els tràfecs a ço que és purament indispensable.

Vist, per tot quant enumera l'articulista, el malestar de l'exportació oliera, treu la síntesi que és talment precisa la lliure exportació destravada que, sense ella, la crisi dels oliverers serà, d'aquí a poc temps, irremeiable, car en el decurs de 1916 a 1918 hem caigut dels 170 milions de quilos als 38 mal comptats.

LA TERRA A L'ENCANT.—*Ignasi Fages. «L'Art del Pagès». Desembre 1918*

Prenent peu, l'autor, del projecte de l'Alba, per a conseguir un major augment contributiu i que consigna a la propietat rústica, troba que la finalitat recauria greument sobre les hisendes catalanes de parcel·lació reduïda perquè pogués tenir els postors de compra que el ministre sembla cercar entre arrendataris dels latifundis quasi improductius, i fitant la valoració de terres ermes.

No és el cas de Catalunya, aquella declaració tècnica en l'Avenç Catastral de resultar prop de dos milions d'hectàrees de terres ocultes entre els tres milions i mig de millorades; però la veritat és que, no podem oblidar que la facilitat de fer-se l'arrendatari amb la terra mitjançant que pagués el 5 per 100 de capitalització de la riquesa imponible millorada, és un perill que, ni essent llunyà, podem passar sense comentari.

Si el projecte Alba no vé a coneutar (ens és desconegut) que el benefici o excepció solament haurà de regir en els casos d'ocultació de riquesa o d'improducció, el vostre clam està justificadíssimament reclamat. Diriem, amb tot, que no hi haurà ministre capaç de legislar una tal enormitat a casa nostra, que tenim l'emfiteusi sobradament provada com a exercici just i productor de riqueses i energies.

«PRACTICA EN LA COLLITA DE L'OLIVA»—*Isidoro Aguiló. «La Revista Vinícola y de Agricultura». Gener 1919.*

La reconeguda competència de l'Enginyer cap de l'Estació tortosina, ens porta a recollir-li les sis principals condicions que han de complir-se en pendre les olives als arbres. Son aquestes: 1.ª Collir el fruit amb bon temps i amb terres seques; 2.ª Si les olives fossin mullades, plegar-les en hores de bon sol i bon punt desapareguda la boira o mullena; 3.ª No pujar a l'arbre, i menys amb sabates clavetejades; en tot cas espardenyas; escala si és possible, i, sinó, valent-se de gent jove que no recarregui el brancatge ni el fereixi; 4.ª No tòrcer ni malmetre les branques; 5.ª En l'esmunyida no fer-ho mai a contra fulles ni borrons, car la despulla seria força arriscada; 6.ª Collir a tandes i a mesura que la maduració, éssent més perfecta, sigui així mateix econòmica.

Pel nostre compte, i pel que fa menció al vareig o apallissament dels arbres, recordarem aquella llei romana que castigava amb sis sextercis de paga l'olicultor que recorria a tant reprovable ús per a aconseguir el fruit exquisit de l'olivera. La dita pràctica, ultra malmetre l'arbre, reventa el fruit carregant-lo de substàncies estranyes que perjudiquen l'oli i comprometen bona part de la vinenta anyada, car els branquillons tendres de l'any solen ferir-se, quan no s'assequen i es perden.

INFORMACIÓ VINÍCOLA

Diguérem que ben poc viuria qui no veiés l'arribada del reviscolament en les transaccions; i si bé és cert que la norma contínua mercantil imposa reserves i mostres de desmenjaments; si la pràctica vol que els ajustos siguin fets a la callada perquè el país vinyater no es deixondeixi massa aviat, és cosa certa que ens trobem en presència d'una reacció de preus que els propis elements de judici comercials han de declarar.

Però per tant que aixís sigui, les ordres de compra vénen imprecises, bo i essent amagades, i més a faisó de conspiració que de contracte. No us hi atenséssiu pas als magatzems car perdrieu vostre temps. Ningú vol ni ha de menester vi; tothom es troba a curull i sense destinacions. Fora d'algun tipus especialitzat que sol donar la casualitat que no tinguem entre l'eixam de variades mostres que som a oferir.

Si algunes transaccions s'enllesteixen, són per l'intermediari corredor d'espardenyia (coneixedor i vetllador de necessitats angoixoses) que flaira, rebusca i s'atreu quantitats isolades, de volum reduït que no comprometi ni promogui alarmes.

La característica del mercat comprador és la de desmenjament, però encara que es procuri l'abastiment a la sorda, els fets tenen prou ressò perquè ens arribin en la forma menys dubtosa, com ho és la del preu de cotització. Aquest augmenta, ¿i el mercat està sobrecobert de mercaderia? Perquè, doncs, la reacció? Aquesta no és certament per a esbojarrar-nos, però sí és simptomàtica. I més quan alguns ports d'embarcament no poden fer fonedissa l'arribada de caldos que arreu s'estiben i surten amb destinacions conegudes.

Ço que hi ha és el perfecte ben entès de l'element comprador tant com és divagadora la situació dels productors, i com sigui que en tot cal ésser destre i viu, en l'ordre comercial es precis extremar la llestesa; d'aquí prové que per les nostres divagacions que ens deturen la nostra acció mancomunada, la llei d'oferta i demanda sembla no comptar en ço que a sol·licituts faci referència, i, per tant, apagué el mercat amb congestió productora que per força ha de desferse del vi. Per força... ens pengen!

Doncs és així; ja que no és possible negar l'augment de valor, aquesta arribi abocada amb comptagotes, per ço que quan altre no, ja s'assoleix frenar al vinyater amb els escarafalls que mereixen el seus caldos.

Diguérem que la represa mercantil, particularment amb França, hauria de portar-nos a aquesta plusvalua. Afegim-hi, avui, que tenim ben conegut i fins oblidat aquell retret que els productors en general sempre som a vendre car, un tant com els comerciants hi són per a ajustar a baix preu, i que el consumidor no se'ls esmunyi. L'eterna cançó: la dels interessos que es tornen antitètics a força de veure's l'un a l'altre indispensables.

Per torna, els intermediaris, més escalf troben a redós d'uns magatzems que dels vostres cellers, i ¿en volen de fredor en aquests? Els mals temps cuidaran de posar-hi bon apedaçament als estreps que de tota banda ens esfilagar-se'n la roba amb quelques esgarrinxades a la carn. El temps del cellers cooperatius i dels sindicats de producció i venda se'n ve damunt vostre amb força major apressa-que el *bolchevisme*.

Als fets: mitj ral més per grau en els tipus corrents i per hectòlitre, amb un terme entre els sis i mitj i els set rals, valor a la propietat. Però sol·licitats els vins clars de transparència i no massa alcohol; segueixen el negres de bona capa i no tant ben vistos els rosats. Els preus al consum de les grans urbs retornant a un menudeix desnivellat si hagués d'ésser patró la valor en compra. Litres del 25 als 40 cèntims. Tarragona augmentant els nòlits a França i reaccionant per

València, Alacant, Navarra i Rioja les existències. Les compres poc sorollades i deslligades: tònica de comprar reduït en moltes mans, abarrostar-se i fer l'orni... fins que una raó qualsevulla—manca de transports, brotada esperançadora, etc.— pugui motivar altre paro amb conegüent reculada, comprar més a baix preu per a mantenir-se la clientela, i així fins a nova anyada.

I nosaltres perdonem, paguem pontatge d'anada i tornada i la pisa que s'hi trenqui. Oidà!

P. J. LLORT

INFORMACIÓ

Con anunciàvem en el número darrer, del 12 al 15 del corrent mes tingueren lloc, en l'Escola Superior d'Agricultura, els exàmens de fi de trimestre, que altres anys, en què les circumstàncies de salut pública eren normals, es feien abans de Nadal.

L'èxit dels dits exàmens fou l'acostumat; els senyors del tribunal que assessoraven el professor en la seva tasca qualificadora, es progueren fer càrrec de la bona qualitat dels ensenyaments que es donen en aquell centre agrícola-pedagògic.

Publiquem en aquest número (vegin-se les planes gràfiques) una informació gràfica referent al Celler cooperatiu de Vilarrodona, les obres del qual es troben avui dia molt avençades; tant és així que probablement en la pròxima collita serà ja possible elaborar el vi en el nou estatge.

El Celler és per a una cabuda de 20,000 hectolitres de vi, la major part del qual serà blanc.

Es troba situat entre les carreteres de Pont d'Armentera i el brançal de Vilarrodona, i per a la seva construcció s'ha aprofitat el desnivell existent entre aquelles.

L'entrada de la verema tindrà lloc per la carretera superior, on hi haurà una plaça per a la descàrrega dels vehicles en el moll.

Un cop descarregada la verema, serà recollida per uns elevadors fins a les trepitjadores, les quals estaran situades en un estatge separat en unió amb les tines de defecació, els escuradors i les premses.

A mà esquerra del dit estatge n'hi haurà un altre, més petit, per a la vinificació en negre.

En la nau inferior, la façana de la qual mira al poble, hi haurà quatre rengles de tines i dos de cups per al vi blanc.

La cooperació entre els vinicultors es va estenent arreu benefactora.

Sembla ésser un fet la construcció dels Cellers cooperatius en les poblacions de Palau d'Anglesola i Pinell de Brai, on regna gran entusiasme entre els col·literats.

Es parla també de la implantació d'un molí d'oli cooperatiu a Ibars d'Urgell.

Com anunciàvem en el número darrer, tingueren lloc en la Secció Agrícola del Centre Nacionalista de Llansà, durant els dies 5 i 6 del corrent mes, les conferències del nostre director, Josep Me Valls; les quals es veieren molt concorregudes. L'esmentat senyor dissertà sobre la conveniència de dedicar-se a altres coneus diferents de la vinya.

La Mancomunitat de Catalunya ha acordat celebrar anualment, en diferents regions de Catalunya, diversos concursos de bestiar, per estimular els agricultors a la millora i intensificació de la nostra producció ramadera.

El primer que tindrà lloc, serà el de bòvids (mascles i femelles) pertanyents a la raça Scheditz, anomenada vulgarment *suïssa*, en la comarca del Vallès; el cartell anunciador del qual sortirà dintre de poc.

Sobre la forma d'organitzar-se aquests concursos, llurs conseqüències, caràcters de raça, etc., etc., prometem publicar en el número vinent, un article del professor de Zootècnia de l'Escola Superior d'Agricultura, i iniciador dels dits certàmens, en M. Rossell i Vilà.

Ens comuniquen d'Alió (comarca de Valls) que en aquella localitat, durant la passada quinzena, es continuà la poda de les vinyes, algunes de les quals són llaurades en bona saó, o cavades amb arpiots les muntanyenques.

La collita de les olives està finint, quedant sols per arreplegar les d'aquells llocs de molta producció, les quals han quedat molt petites per la gran secada de l'istiu.

Els ametllers de varietats fortes són tots florits; els mollars, solament aborronats i a punt de florir.

Quant al règim atmosfèric, des d'una forta pluja que tingué lloc el dia 23 d'octubre, i una altra no tan bona del 4 del corrent, sols cal esmentar un lleuger plovisqueig en la setmana del 12 al 19.

El preu dels vins blancs de 12 a 13 graus, ha estat, durant la mateixa setmana, de 8 rals grau i carga de 12'60 litres, posats a la propietat.

El preu dels olis caldats, de 6'50 pessetes el quartà.

El dels alcohols destil·lats de 94 a 95 graus, ha estat de 206 pessetes el mateix volum.

El blat del país s'ha pagat a 28 pessetes els 55 quilos.

La civada roja, a 15 pessetes els 70 litres.

L'ordi corrent, a 19 pessetes els 71 litres.

El blat de moro blac, a 25 pessetes els 71 litres.

Les faves del país, a 26 pessetes els 71 litres.

Les garrofes (barreja i negreta), de 10'50 a 11 pessetes els 41'60 litres.

Els cigrons de bon grà, a 40 pessetes els 71 litres.

Les veces, a 21 pessetes els 71 litres.

Les patates, a 2'50 pessetes els 10 quilos.

L'alfals empackat, a 9 pessetes els 41'60 quilos.

Les olives (menyes i arbequines), de 15 a 17'50 pessetes la quartera.

Les ametlles mollars i fortes, a 63 pessetes els 50'50 quilos.

Les avellanes, varietat negreta, a 75'50 pessetes els 58'50 quilos.

El pi en rols estellats, per a cremar, s'ha pagat a 1'75 pessetes els 41'60 quilos.

Els caps petits d'òvids s'han pagat a 4'25 pessetes el quilò, i els grossos a 4'10 pessetes el mateix pes.

El cabrits de vuit dies, s'han venut de 6 a 7 pessetes.

Els anyells, a 21'50 pessetes, pés viu, l'arrova de 26 lliures.

Els porcs, a 28'50 pessetes, pés viu, l'arroba de 26 lliures; els mamellons, a 28 pessetes un.

Les gallines, a 8 pessetes una; els pollastres, de 4 a 5 pessetes per cap; les polles, a 6 pessetes una; els ànecs de cua, a 5 pessetes, i els mitjans a 2'50; els conills, a 3'50 pessetes un; els ous, a 3 pessetes dotzena.

(Notes del nostre corresponçal Sr. Lluís Batalla)

Ens notifiquen d'Esparraguera que els preus dels vins durant la passada setmana han estat els següents:

Per als blancs de 14 graus, 23'10 pessetes i 05 hectolitres; per al negres d'identica graduació, 21 pessetes i 50 hectolitres.

Les gallines s'han pagat de 9 a 10 pessetes per cap; els pollastres de 5 a 6 pessetes, segons classe; les polles de 4 a 6, íd.; els ànecs, de 10 a 12, íd.; els conills, de 3 a 4, íd.; i els ous, a 3 pessetes dotzena.

(Notes del nostre corresponçal Sr. Pau González)

Del Bruch i Pierola (comarca del Penedés) ens comunica el nostre corresponçal D. Emili Pascual d'Amigó que els cultius presenten bon aspecte ara per ara, fent excepció de les sembradures, que no han goixat el degut.

Els olivers presenten mitja collita, i els ametllers prometen.

Quant al règim atmosfèric, fa tres mesos que no ha plogut en aquella regió, almenys en quantitat apreciable.

Els preus obtinguts pels vins han estat els següents: blancs de 13 graus, a 30 pessetes l'hectolitre; negres de 14 graus, a 25 pessetes.

El dels olis classe Palomar ha estat de 210 pessetes la carga; i el de la classe Vera, de 200 pessetes el mateix volum.

El del vinagre rosat és de 20 pessetes l'hectolitre.

No hi ha producció alcoholar.

Les patates blanques s'han pagat a 11 pessetes el quintar (41'60 quilos).

Les cebes blancatxes, a 12 pessetes el mateix pes.

Els alls, a 2'50 pessetes el forc.

Les pomes varietat camosa, a 25 pessetes el quintar.

Les ametlles mollars, a 25 pessetes la quartera; i les avellanes negretes, a 30 pessetes el mateix volum.

El pi s'ha pagat a 3 rals el quintar; el roure, a 8 rals; l'alsina a 12; i a 25 pessetes la carga de carbó.

La carn de porc s'ha venut a 18 rals la carnissera.

Quant a bestiar menut, els preus obtinguts han estat els següents: gallines, a 8 pessetes una; pollastres, a 5 pessetes un; polles, a 6 pessetes una; conills, a 2'50 pessetes un; i els ous, a 4'50 pessetes la dotzena.

Prosseguint la tasca d'organització i industrialització cooperativa de l'agricultura, s'anuncien, sobre els dits temes, una serie de conferencies a carreg del Di-

rector d'Agricultura de la Mancomunitat i nostre D. Josep M.ª Valls i del President de la Federació de Societats agrícoles de la Conca de Barbarà D. Josep M.ª Rendé, en els pobles que a continuació esmentem:

Torregrossa.	dia 1 febrer a les 7 de la vetlla.
Puigvert.	» 2 » » 11 del matí.
Cogul.	» 2 » » 3 de la tarda.
Aspà	» 2 » » 6 » »
Artesa de Lleida	» 2 » » 9 del vespre.
Soleras	» 3 » » 11 del matí.
Albages	» 3 » » 3 de la tarde.
Castellàsens	» 3 » » 6 » »
Borges Blanques	» 3 » » 9 del vespre.
Ibars d'Urgell	» 4 » » 7 » »
Balaguer.	» 5 »
Lleida.	» 6 »

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà a totes les consultes que facin els senyors subscriptors indicant el número de subscripció.

F. R. F.—Igualada.—Per a contenir l'àcid clorhídric destinat a l'atac de les brises, per a l'obtenció del tastrat de calç, no li aconsellem pas els dipòsits de ciment armat, car aquest material no tardaria a ésser també atacat per l'esmentat àcid.

El millor és que el dit dipòsit el construeixi de fusta; no vol dir això que la fusta no sigui atacada per l'àcid clorhídric, però el temps que tardarà a quedar malmès, compensarà de sobres el substituir-lo econòmicament per altre d'igual.

Quant a l'aixeta, li recomanem les de gres, que en trobarà en diferents cases de Barcelona que treballen aquest material.—(M. I. A.)

J. P. V., de Sampedor.—No anava del tot mal orientat en utilitzar els fems per atrapar els cadells (Grillotalpa vulgaris).

Son molts els procediments que s'aconsellen per a combatre'ls, però no tots estan concebuts des d'un punt d'obrir de sentit pràctic, car gran nombre d'ells es fan comparables al d'aquell individu que venia uns polvos per a matar pusses, els quals havien de donar-se als dits insectes després d'haver-los obert la boca.

Uns aconsellen tirar oli bullent dintre els forats que practiquen els cadells; altres disposar uns recipients plens d'aigua perquè, en anar a beure, rellisquin i s'ofeguin; etc., etc.

Quan els conreus són de regadiu, és de bons resultats inundar el lloc atacat; però quan es tracta de cultius secaners, el millor és utilitzar els fems, mitjançant un procediment quelcom divergent del que vostè ha usat.

Els cadells són insectes de vida subterrània, i, per tant, els fems han d'enterrar-se dins uns soles, que es poden obrir amb l'arada, en començar l'hivern, en els camps de patates.

Aquest soles plens de fems en fermentació i recoberts de terra, atreuen, per llur temperatura, els cadells, els quals hi verifiquen la posta.

En venir la primavera es destapen els fems, i en remoure'ls surten els cadells i es descobreixen els ous, podent així destruir-los a l'ensem, mitjançant les aixades. Aquest és el procediment més eficaç i pràctic.

P. R., de Tàrraga.—Per a combatre les rates són molts i variats els procediments que s'aconsellen, entre els quals podem esmentar els següents: el blat emmetzinat, les torrades de pa amb àcid arseniós, les pastilles Scilla, el virus Danyts i els productes a base de fòsfor.

D'aquestes substàncies algunes, com el virus esmentat que prepara l'Institut Pasteur, solament tenen aplicació en les grans invasions; no és, doncs, el que vostè necessita.

Entre les altres substàncies, que nosaltres li aconsellem, són les pastilles fosfòriques a base de farina, melassa, seu i fòsfor, les quals prepara i reparteix gratuïtament la Secció de Patologia Agrícola del Consell Provincial d'Agricultura i Ramaderia, Mallorca, 284, on pot demanar-les; car, per altra part, donada la quantitat que vostè necessita, no val la pena que passi mals de cap per procurar-se els dits components.

Allí mateix li donaran les degudes instruccions perquè la seva utilització sigui del tot eficaç.

Sr. B. S., d'Ibars d'Urgell.—La rajola blanca, o de València, no serveix per a la construcció de cups d'oli: amb el temps perd la capa envernissada de la superfície, i el cup es torna quasi inservible. Dic quasi inservible perquè en molts molins es veuen cups enrajolats amb rajola blanca esquerdada, que s'aprofiten de la mateixa manera, encara que això no sigui ni bonic, ni net, ni convenient. En efecte, als fons del cup es recullen sempre nous trossets de rajola que embruten l'oli, i la neteja de les parets del cup resulta molt difícil i poc segura, ço que fa més probable que l'oli es tiri a perdre.

La rajola blanca està feta amb material diferent de la rajola vermella. Demés, la fabricació és també diferent, perquè el grau a què aquella es cou és més baix que el d'aquesta. Per això la seva resistència i la seva duració són més petites.

AMC.

Bàscules caixes per a cabals Pibernat

Parlament, 9
Barcelona

Agricultors!

Empleeu juntament amb els
adobs químics o orgànics el

Fertilitzador Radiactiu H. B. C.

que és un poderós estimulants
de la vegetació que augmenta
les collites considerablement

Agència general per a Espanya del FERTI-
LITZADOR RADIACIU H. B. C., Bruch,
núm. 42: Barcelona. — De venta en les
principals cases d'adobs d'Espanya.

::: Marca
registrada

BACCHUS

(PATENT)

ENSOFRADORA
i SULFATADORA
LES MILLORS DEL MON

Constructor: C. CIVIL
Carrer Alfonso XII, núm. 66
Teléfon G. 932
BARCELONA

Reparacions i peces de recanvi en tots
els sistemes d'aparells de sulfatar.

DEMANI'S CATÀLEG

